

ת"פ (חיפה) 9961-04-24 - מדינת ישראל נ' כמיל עבדאללה

ת"פ (חיפה) 9961-04-24 - מדינת ישראל נ' כמיל עבדאללה מחוזי חיפה

ת"פ (חיפה) 9961-04-24

מדינת ישראל

נגד

כמיל עבדאללה

ע"י ב"כ עו"ד אסף צברי

בית המשפט המחוזי בחיפה

[02.12.2024]

כבוד השופט נתנאל בנישו

גזר דין

ההרשעה

הנאשם הורשע על פי הודאתו, במסגרת הסדר טיעון, בכתב אישום מתוקן, בעבירה של שוד לפי סעיף 402(א) לחוק

העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: חוק העונשין) ובעבירה של הפרת הוראה חקוקה לפי סעיף 287(א) לחוק זה.

כתב האישום המתוקן

בתאריך 21.03.2024 הורה בית המשפט השלום בחיפה על השמתו של הנאשם במעצר בית בבית אמו (להלן: הבית)

עד ליום 25.03.2024 בשעה 12:00 (תיק 48953-03-24).

ביום 25.03.2024, בשעה 8:30, יצא הנאשם מהבית וישב בתחנת המטרונית ברחוב הגיבורים בחיפה (להלן:

התחנה), תוך שהוא מפר הוראה שניתנה על ידי בית משפט השלום בחיפה כאמור.

בסמוך לשעה 8:30 עבר המתלונן בסמוך לתחנה. הנאשם פנה אליו וביקש ממנו להתקשר מהטלפון הנייד שלו, אך

המתלונן התעלם מבקשתו. המתלונן המשיך בהליכתו וחלף על פני הנאשם. הנאשם החל ללכת מאחורי המתלונן, והוציא את מכשיר הנייד, מסוג רדמי בצבע כחול (להלן: הטלפון) של המתלונן מתוך הכיס האחורי של מכנסי המתלונן.

המתלונן הסתובב לנאשם ותפס אותו במעילו כשהוא צועק לו להחזיר לו את הטלפון. הנאשם בתגובה אמר למתלונן להיות בשקט ואמר לו להביא לו את הכסף שברשותו. המתלונן השיב כי אין לו כסף. בשלב זה, עצר אוטובוס בתחנה, המתלונן המשיך לאחוז במעיל הנאשם, על מנת למנוע ממנו להימלט מהמקום עם הטלפון. הנאשם דחף את המתלונן בחוזקה והחל להיאבק עמו על מנת לשחרר את אחיזתו של המתלונן במעילו. בהמשך, בעוד המתלונן עדיין אחוז במעילו של הנאשם, האחרון הוציא מכיס מעילו חפץ הנחזה לסכין (להלן: החפץ), וזאת על מנת להרתיע את המתלונן ולמנוע התנגדותו לגניבת הטלפון. למראה החפץ, נבהל המתלונן, עזב את אחיזתו במעיל הנאשם והתרחק ממנו. הנאשם התקרב למתלונן כשהוא אחוז בחפץ באופן מאיים, נתן למתלונן מכה בצד שמאל של צווארו באמצעות היד בה החזיק את החפץ ונמלט מהמקום כשהטלפון ברשותו. כתוצאה ממעשי הנאשם נגרמו למתלונן אודם וכאבים בצד שמאל של צווארו. טיעוני הצדדים לעונש

במסגרת ראיותיה לעונש, הגישה ב"כ המאשימה את הרישום פלילי של הנאשם וכן גזר דין בת"פ 10040-01-23 (מיום 26.03.2023), ובו תלויים ועומדים נגד הנאשם שלושה חודשי מאסר מותנים. בטיעוניה לעונש, עמדה ב"כ המאשימה על הערכים המוגנים בהם פגע הנאשם במעשיו, זכות הקניין, שלמות הגוף, הביטחון והסדר הציבורי.

עוד ציינה ב"כ המאשימה כי הנאשם כבן 26, ולמרות גילו הצעיר, לחובתו הרשעות קודמות רבות בעבירות העוסקות באלימות וברכוש, אשר בגין גם ריצה מאסרים בפועל. בהתייחסה לעברו המכביד, הדגישה התובעת כי בעבר הופעלו נגד הנאשם מאסרים מותנים בגין העבירות אותן ביצע, אך הפעלתם לא הצליחה להרתיע אותו מלשוב ולבצע עבירות נוספות. יתרה מזו, עברו של הנאשם מלמד כי הוא סיגל לעצמו אורח חיים עברייני, הכולל השגת כל רצונו באמצעות אלימות, איומים וגניבה. משכך, נטען כי יש להרחיקו מהחברה, על מנת להגן עליה. לצד הקולא, ציינה התובעת את הודאת הנאשם בכתב האישום המתוקן והחיסכון בזמן שיפוטי יקר. בנוסף, הפנתה ב"כ המאשימה לסיכומי פסיקה רלוונטית, על פיהם טענה כי מתחם העונש הראוי בעניינו של הנאשם נע בין 3-5 שנות מאסר בפועל, לצד מאסר מותנה ופיצוי למתלונן. לגישה, לנוכח כלל נסיבות העניין יש לקבוע את העונש באמצע המתחם.

כמו כן, ציינה התובעת כי במסגרת הסדר הטיעון ישנה הסכמה בין הצדדים שהמאסר המותנה בן 3 חודשים מתיק ת"פ 10040-01-23 יופעל במצטבר.

בפתח טיעוניו לעונש ב"כ הנאשם ביקש לדחות את טענות ב"כ המאשימה, הן לעניין המתחם והן לעניין חומרת העונש. זאת, כאשר לטעמו, יש לזקוף לזכות הנאשם נסיבות רבות לקולא.

ראשית, הפנה הסנגור לעובדה כי כתב האישום תוקן, כך שתוקנה העבירה וכיום אינה כוללת נסיבות מחמירות, וכן תוקנו עובדות כתב האישום בהתאם.

לשיטת הסנגור, עסקינן באירוע ספונטני ולא מתוכנן, במסגרתו הנאשם תחילה משך את הטלפון הנייד בלי אלימות, ורק כשהמתלונן הסתובב ותפס את הנאשם נקט זה האחרון באלימות ברף נמוך. בהקשר זה, צוין כי למתלונן לא נגרמו חבלות. על כן, סבר הסנגור כי האירוע בתחילה היה אירוע גניבה, שהסתבך והפך לשוד, אך ברף החומרה הקל ביותר.

לעניין הפרת הוראה חוקית, טען ב"כ הנאשם כי באותו היום הסתיים מעצר הבית של הנאשם, ולמעשה אם הוא היה ממתיך שלוש שעות, לא היה מפר את הוראת בית המשפט.

לאור נסיבות אלה, טען ב"כ הנאשם כי הפסיקה אליה הפנתה ב"כ המאשימה אינה רלוונטית לענייננו, שכן היא מתייחסת לעבירת שוד בנסיבות מחמירות, או לעבירות שוד אשר נלוו אליהן עבירות אלימות נוספות, וכן לתיקים בהם נשמעו ראיות. בניגוד לכך, הסנגור הפנה לפסיקה רלוונטית לשיטתו, בה נקבעו עונשים החל ממספר חודשי מאסר, אשר ניתן שירותו בעבודות שירות, עד לשמונה עשר חודשי מאסר בפועל.

על כך הוסיף הסנגור כי הנאשם סובל מאסמטה ואנמיה, ולאור כריתת בוהן ברגל שמאל הוא מקבל קצבת נכות. מעבר לכך, טען הסנגור כי לאחרונה הנאשם החל לקבל תחליף סם, במטרה להפחית את תלואו ולהשתלב בתכנית גמילה בכלא.

בהתאם לאמור, בשים לב לנסיבות שתוארו, ולאור מצבו של הנאשם, ולטענתו כי ימי המעצר בהם שוהה הנאשם החל מיום 28.03.2024 הם קשים יותר מאשר ימי מאסר בפועל, ביקש הסנגור להעמיד את עונשו של הנאשם בתחתית מתחם הענישה עליו הצביע.

הנאשם בדברו האחרון מסר כי מגיל 11 ועד היום הוא נכנס לבית סוהר ויוצא ממנו. הנאשם התלונן כי כל פעם קיבל תסקיר שלילי ולא קיבל הזדמנות לצאת לטיפול. הוא הסביר כי לקח את הטלפון, במטרה להשיג לעצמו מעט כסף. בנוסף, ציין כי אביו התעלל בו וכיום הוא אינו בקשר איתו, יש לו עוד שני אחים שאינם גרים בבית, והוא חי עם אמו, שמתפרנסת מקצבה.

דיון והכרעה
הערכים החברתיים המוגנים

עבירת שוד, דוגמת זו שנעברה במקרה זה, פוגעת באופן קשה בערך חברתי בסיסי ביותר, זכותו של כל אדם להתהלך ברחובה של עיר בביטחון, מבלי שיפגע בגופו או ברכושו. יתרה מזו, גלום בה מעצם טבעה פוטנציאל להידרדרות ל אלימות קשה ולפגיעות גופניות קשות עד קטלניות. יתרה מזו, עבירת השוד מערערת את שלום הציבור ותחושת ביטחונו.

כך נקבע לדוגמה בעניין אזולאי:

"... עבירות של שוד על דרך תקיפה ברחוב פוגעות לא רק בקורבן, אלא בתחושת הביטחון האזרחית הכללית. אחת הציפיות הראשונות של אנשים היוצאים מביתם לרחובות העיר היא היכולת להתנהל בביטחון וללא אימה, ולא כל שכן בסביבה היומיומית והמוכרת." (ע"פ 5541/11 אזולאי נ' מדינת ישראל, (פורסם בנבו, 13.12.12)).

לצד האמור, עבירת הפרת הוראה חוקית, בה הורשע הנאשם, חותרת תחת סמכות בית המשפט ומערכות האכיפה, פוגעת בשלטון החוק, וכן בסדר הציבורי.

נסיבות הקשורות בביצוע העבירות

בעניינו, מתקיימות נסיבות לא מעטות המצביעות על חומרת מעשיו של הנאשם.

ראשית, הנאשם לא נרתע מלבצע את העבירה ברחובה של עיר, בשעות היום, כשהוא מפר מעצר בית על פי החלטה שיפוטית. הוא אף לא בחל בתקיפת המתלונן, תוך שעשה שימוש בחפץ לצורך הרתעת המתלונן והפסקת התנגדותו ללקיחת מכשיר הטלפון הנייד.

נחישותו של הנאשם להשלים את ביצוע העבירה בולטת, כמו חוסר הרתיעה שלו מלהסלים את התנהגותו עד למימוש גניבת הטלפון. כך, כאשר הנאשם ראה כי ניסיונו לקבל לידיו את מכשיר הטלפון של המתלונן בדרכי ערמה לא צלח, הוא עבר לפעולה פיזית. כאשר פעולה זו נתקלה בהתנגדות המתלונן, לא היסס לנקוט באלימות ואף בשימוש בחפץ הנחזה כסכין, והכל מתוך מטרה לממש את זממו.

בעניין זה, יש לזכור כי למתלונן נגרמה פגיעה גופנית, גם אם לא חמורה, ונקל לשער שגם נזק נפשי מסוים. יתרה מזו, אין להמעיט מהפגיעה אשר לבטח נגרמה לתחושת הביטחון של המתלונן. בעניין זה כבר נפסק:

"...באופן כללי יותר, עבירות של שוד על דרך תקיפה ברחוב פוגעות לא רק בקורבן, אלא בתחושת הביטחון האזרחית הכללית. אחת הציפיות הראשונות של אנשים היוצאים מביתם לרחובות העיר היא היכולת להתנהל בביטחון וללא אימה, ולא כל שכן בסביבה היומיומית והמוכרת. על כן, אין מקום לראות את העבירה שבה נכשל המערער כעבירה קלה, גם אם קיימים מעשי שוד הנעברים בנסיבות מחמירות יותר (עובדה שמתבטאת כמובן במדיניות הענישה ביחס אליהם)" עניין אזולאי הנ"ל.

וברוח דומה בע"פ 6862/13 חז'אזי נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 07.07.2014):

"כאמור, המערער הורשע בעבירת שוד, הנחשבת לעבירה חמורה, לנוכח העובדה שהיא משלבת בין פגיעה בקניין ובגוף, אף כאשר האלימות הנלווית לה היא מינורית יחסית... תלישת השרשרת מצווארו של המתלונן, כפי שציינה באת-כוח המדינה, הייתה כרוכה גם במימד של חדירה למרחב האישי האינטימי שלו. באופן כללי יותר, עבירות של שוד על דרך תקיפה ברחוב פוגעות לא רק בקורבן, אלא בתחושת הביטחון האזרחית הכללית. אחת הציפיות הראשונות של אנשים היוצאים מביתם לרחובות העיר היא היכולת להתנהל בביטחון וללא אימה, ולא כל שכן בסביבה היומיומית והמוכרת. על כן, אין מקום לראות את העבירה שבה נכשל המערער כעבירה קלה, גם אם קיימים מעשי שוד הנעברים בנסיבות מחמירות יותר...".

ואם לא די בכך, הרי שגם במישור הכספי נגרם נזק למתלונן, שהטלפון הנייד שלו לא הוחזר לו, גם אם לא נמסרה בעניין זה הערכת נזק ברורה.

עוד מצאתי לציין כנסיבה נוספת לחומרה את הפגיעה הייחודית הטמונה בגניבת מכשיר טלפון נייד, אשר, כידוע, כיום איננו אמצעי קשר בלבד אלא הרבה מעבר לכך, אמצעי מרכזי ורב משמעות בהיקף המידע המאוחסן בו ובהתנהלות היום יומית של כל אחד מאיתנו. בית המשפט העליון עמד בפירוט על האופי הייחודי של שוד טלפון בציינו: "גניבה ושוד של טלפון סלולרי אינם כגניבה ושוד של כסף או של חפץ אחר. הסמארטפון הפך זה מכבר לידידו הטוב של האדם. דומה כי לא תהא זו הפרזה לומר כי בטלפון הסלולרי טמון סיפור חייו של האדם בהאידנא, באשר אצורים בתוכו רגעים וזכרונות משמעותיים מחייו של אדם, לצד מידע ופרטים חיוניים לתפקודו היומיומי... בין אם הדבר רצוי ובין אם לאו, לא ניתן להתכחש למעמד שתפס הסמארטפון בחיי חלקים נכבדים בציבור. כאמור, הסמארטפון משמש גם כמחשב, גם כמצלמה, גם כטלפון ועוד פונקציות רבות, בגינם נתפס המכשיר בעיני רבים ל"צינור" אל העולם שבחוץ, ואף לפלטפורמה באמצעותה אנשים מנהלים מערכות יחסים חברתיות. מכאן הקשר העמוק, לעיתים עד כדי תלות, בין בעל המכשיר לסמארטפון שלו... יש להכיר בכך שאובדן טלפון סלולרי, על אחת כמה וכמה גניבה של טלפון סלולרי, עשויה לגרום לקורבן תופעות של אי שקט ודחק.

נוסף על אובדן הנגישות והחרדה המתלווה לכך, גניבת טלפון סלולרי מהווה גם חדירה למתחם פרטי ביותר של האדם. הסמארטפון הוא מעין כספת ניידת המכילה תמונות, לעיתים תמונות רגישות, התכתבויות אישיות ומידע פרטי, ולעיתים אף סודי, אשר מעצימים את החרדה מן הגניבה. מרבית המכשירים הסלולריים הנמכרים כיום, הינם "מכשירים חכמים", שמהווים לרוב גם שער כניסה לשלל נכסיו הדיגיטליים של האדם ... גם בהנחה שהגנב הישראלי הממוצע אינו מעוניין בתוכנו של המכשיר הסלולרי, די בדיעה כי הגניבה עלולה להביא גם לסחיטה או להפצת מידע ותוכן אישי ורגיש, כדי להעצים את החרדה ואת תחושת אבדן השליטה של קורבן הגניבה. אמרנו דברים שאמרנו כדי להצביע על כך שאין לראות בגניבה ובשוד של טלפון סלולרי עבירת רכוש "רגילה", ומכאן מגמת ההחמרה בענישה בעבירות אלה. " (ע"פ 8627/14 דבראש נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 14.7.15)

קלות ביצוע העבירה ונפוצותה אף הם מהווים נסיבה לחומרה. ויפים בעניין זה דבריו של בית המשפט העליון בעניין פלוני:
"למרבה הצער, הפכו, בתקופה האחרונה, מעשי השוד ובעיקר ככל שמדובר בשוד של מכשירים סלולאריים יקרי ערך, לתופעה שניתן להגדירה כ'מכת מדינה', כאשר חדשות לבקרים מדווחים אנו על תקיפה של קורבנות חסרי הגנה, על-ידי שודדים אלימים וחסרי מעצורים, המבקשים לשדוד את רכושם ולזכות ברווח כספי קל וזמין ... מעבר להיבט הכספי והכלכלי של התופעה, יש ליתן את הדעת לפגיעות הפיזיות, ולא פחות חמור מכך, לפגיעות הנפשיות הנגרמות לקורבנות העבירה, בצד הפגיעה בשלומם ובביטחונם של הציבור בכללותו' (ע"פ 588/13 פלוני נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 27.8.2013) וראו גם ע"פ 8696/18 מדינת ישראל נ' מני, (פורסם בנבו, 18.04.2019) וע"פ 2031/23 בסטי נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 28.4.24)).
מעבר לאמור, נזקפת לחובתו של הנאשם העובדה כי הפר צו שיפוטי, כאשר יצא מביתו בניגוד להוראת בית המשפט. זלזול הנאשם בהוראה האמורה וכן תעוזתו לבצע עבירה חמורה של שוד בעת שמצופה היה ממנו לשהות בבית אמו, מוסיפים נופך חומרה למעשים.
בעניין זה, איני רואה כל נסיבה מקלה בטיעון הסנגור כי לו היה הנאשם "מתאפק" מספר שעות היה מונע מעצמו הרשעה בעבירה כאמור. לשיטתי, עצם העובדה שהנאשם ביצע את העבירה כאשר הוא מפר ביוזמין את הוראת בית המשפט, מחזקת את טיעוני התובעת בדבר יחסו המזלזל של הנאשם כלפי החוק ורשויותיו, נסיבה עליה אחזור בהמשך הדברים.
בדומה, איני רואה כנסיבה לקולא כי הנאשם ניסה תחילה לגנוב את הטלפון ורק בהמשך נהג באלימות כלפי המתלונן שהתנגד לכך. בעיניי, ההיפך הוא הנכון, אם היה הנאשם חדל ממעשיו עקב התנגדות המתלונן, ראוי היה להתחשב בכך. ברם, העובדה כי התמיד בניסיונות הגניבה ולצורך זה אף היה מוכן לנקוט באיום ובאלימות תוך שימוש בחפץ דמוי סכין, מוסיפה נופך חומרה למעשה כאמור.
לצד האמור, נראה כי לא קדם לביצוע העבירה תכנון של ממש. זאת ועוד, מבלי להמעיט מהפגיעה למתלונן ומהסיכון שנשקף לה, למרבה המזל לא נגרמה לו פגיעה פיזית משמעותית.
הענישה הנוהגת וקביעת מתחם הענישה
אפתח תחילה בקביעה כי לא ראיתי צורך לקבוע שני מתחמי ענישה שונים באשר לשתי העבירות בהן הורשע הנאשם. אמנם, מדובר בשתי עבירות הנפרדות ביסודותיהן ובערכים המוגנים על ידיהן, ברם לנוכח השתלבותן בזמן ובמקום, יש לקבוע כי מדובר ב"אירוע אחד" כהגדרתו בסעיף 40ג לחוק העונשין, לגביו מן הראוי לקבוע מתחם עונש הולם אחד ואף עונש כולל (ראו והשוו ע"פ 4910/13 בני ג'אבר נ' מדינת ישראל, (פורסם בנבו, 29.10.2014) וכן ע"פ 1261/15 מדינת ישראל נ' דלאל, (פורסם בנבו, 03.09.2015)).

מעיון בפסיקה אליה הפנו הצדדים וכן בפסיקה נוספת, עולה כי עבירת השוד טומנת בחובה קשת רחבה של מעשים, ובהתאם לכך אף טווח עונשי רחב. לאור זאת נקבע זה מכבר כי "ככל שעסקינן בעבירות דוגמת עבירת השוד, בה ניתן להצביע על מדרג של חומרה, עלינו לזהות את מתחם הענישה הראוי לקבוצות מעשים הדומים בנסיבותיהם" (ע"פ 7655/12 פייסל נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 4.4.13)).

על רקע זה, ניתן למצוא פסיקה התומכת בעמדת בא כוח הנאשם כי המתחם העונשי בעבירת שוד עשוי להתחיל ממספר חודשי מאסר מועט, אשר ירוצה בעבודות שירות (ראו עניין פייסל הנ"ל). ברם, סבורני כי קביעות אלה אינן תואמות את הענישה הנוהגת במקרים דומים לענייננו, כאשר עבירת השוד מבוצעת בנסיבות שפורטו, תוך הפעלת אלימות מסוימת ושימוש בחפץ שנחזה להיות סכין, ותוך כדי ביצוע עבירה נוספת. לאור זאת, נעמוד על מספר פסקי דין הדומים בנסיבותיהם למקרה דנן.

בע"פ 7684/13 פלוני נ' מדינת ישראל, (פורסם בנבו, 16.03.2014), נדחה ערעור הנאשם, לחובתו הרשעה קודמת אחת, על חומרת העונש, 21 חודשי מאסר לריצוי בפועל, בגין עבירת שוד, בכך שבצוותא חדא עם אחרים, סטר למתלונן קטין ושדד ממנו את הטלפון הנייד.

בע"פ 3683/12 צגוקי נ' מדינת ישראל, (פורסם בנבו, 20.12.2012), נדון הנאשם ל-32 חודשי מאסר לריצוי בפועל בגין עבירת שוד, לאחר שתקף את המתלוננת באמצעות חפץ חד ונטל ממנה 500 ש"ח.

בע"פ 6378/11 בסול נ' מדינת ישראל, (פורסם בנבו, 31.7.2012), נדון הנאשם ל-27 חודשי מאסר לריצוי בפועל, אליו נוספו 3 חודשי מאסר מותנים שהופעלו במצטבר, בגין עבירת שוד והפרעה לשוטר במילוי תפקידו. באותו עניין, המערער הגיח מאחורי המתלוננת, שהחזיקה בידה טלפון נייד. המערער אחז במכשיר הסלולארי בחוזקה, והחל לתלוש אותו מידה. המתלוננת ניסתה להתנגד, אך המערער גבר עליה, חטף את המכשיר הסלולארי ונמלט בריצה מן המקום. המערער ניסה לברוח מהשוטרים שניסו לעצרו בקרבת מקום.

בע"פ 2400/13 חמור נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 12.03.2014), נדון הנאשם ל-30 חודשי מאסר בפועל בגין עבירות של קשירת קשר לפשע, שוד וגניבה. באותו עניין קשר הנאשם קשר עם אחר לגנוב טלפונים ניידים מעוברי אורח. השניים גנבו שני מכשירים ניידים, כאשר במקרה אחד לא הופעל אלימות ובמקרה השני הנאשם נתן מכה על ידה של המתלוננת.

בת"פ 39753-03-24 מדינת ישראל נ' קבדה, (פורסם בנבו, 25.07.2024), נדון הנאשם, בעל עבר פלילי, ל-22 חודשי מאסר בפועל בגין עבירה של שוד, בכך שעקב אחרי המתלונן לבניין, שם הכה אותו במכת אגרוף בפניו, איים עליו באמצעות חפץ הנחזה כסכין, ושדד ממנו מכשיר טלפון נייד לפני שברח מהמקום.

ת"פ 9912-08-22 מדינת ישראל נ' בטיחאת (פורסם בנבו, 09.03.2023) נדון הנאשם ל-38 חודשי מאסר בפועל (30 בגין התיק הנדון ו-8 חודשי מאסר מותנים מתיק קודם שהופעלו במצטבר), בגין עבירה של שוד, בכך שחטף טלפון נייד מהמתלונן. המתלונן התנגד למעשיו של הנאשם, אך הנאשם לא הרפה עד הצליח לחטוף את הטלפון הנייד. בשלב זה, התנהל בין השניים מאבק, במהלכו פגע הנאשם במתלונן, נשך את אצבעו והדף את ראשו לרצפה. בענייניו, כאמור הורשע הנאשם בעבירת שוד בחלופה המקלה יותר (סעיף 402 (א) לחוק העונשין), כאשר לא קדם לביצוע העבירה תכנון של ממש, העבירה נעדרת תחכום, ולמרבה המזל היא לא גרמה לתוצאות קשות, לא בנפש ולא ברכוש.

עם זאת, יש להתחשב בעובדה כי הנאשם ביצע את השוד תוך שהוא מפר צו בית משפט שחייב אותו לשהות במעצר בית, כשהוא לא נרתע מלהשלים את העבירה למרות התנגדות המתלונן, ולצורך זה אף עושה שימוש באלימות, תוך שהוא אווז באמצעי.

לאור האמור, בגין העבירות בהן הורשע הנאשם יש לקבוע מתחם עונשי הנע בין 12-30 חודשי מאסר לריצוי בפועל, לצד מאסר מותנה, וכן, במקרים המתאימים, קנס ופיצוי לנפגע העבירה.

נסיבותיו האישיות של הנאשם בבואי לקבוע את מיקום העונש הראוי לנאשם שבפניי במתחם העונש שנקבע, מן הראוי לשוב ולפרט בנוגע לנסיבותיו. לנאשם נסיבות חיים לא פשוטות, כאשר לטענתו אביו התעלל בו בילדותו ואינו מצוי בקשר עמו. מצבו הסוציאקונומי של הנאשם ואמו בכי רע, ומדבריו השתמע כי הוא מכור לסמים. על רקע זה, נכנס הנאשם לבתי סוהר ויוצא מהם החל מגיל צעיר, והוא צבר לחובתו הרשעות רבות.

עוד נטען כי הוא סובל מנכות וממחלות שונות.

אומנם אין בנסיבות האמורות כדי להצדיק בשום פנים ואופן פגיעה באחר, אך נראה כי הנאשם פעל מתוך מצוקה, נסיבה רלוונטית לענישה.

בנוסף, יש להביא בחשבון את הודאתו של הנאשם בעבירה, אשר יש בה משום קבלת אחריות ואף חיסכון בזמן שיפוטי יקר.

מאידך גיסא, יש לזקוף לחובת הנאשם את עברו הפלילי המכביד מאוד, המונה לא פחות מ-13 הרשעות קודמות וריצוי עונשי מאסר בפועל, בשל הרשעותיו בעבירות רכוש ואלימות רבות. אלה מתחילות בהיות הנאשם כבן 14 (2012) ועד להרשעתו ביום 26.03.2023, בגין השגת גבול, גניבה מרכב, דרישה באיומים של רכוש והיזק לרכוש במזיד (תיק 10040-01-23 אליו צורף תיק 50093-08-22). בגין הרשעה זו הוטלו על הנאשם 14 חודשי מאסר בפועל, עונש אשר כלל הפעלת 4 עונשי מאסר מותנים. בנוסף, הוטל על הנאשם מאסר מותנה בן 3 חודשים, אשר כאמור הצדדים הסכימו כי יופעל במצטבר במסגרת גזר דין זה.

הרשעות אלה, שכללו מאסר בפועל ומאסרים מותנים לא מנעו מהנאשם לחזור לסורו. עובדה זו, וכן העובדה כי הנאשם ביצע את העבירה הנוכחית בסמוך לשחרורו, תוך כדי מעצר בית, מחייבת תגובה עונשית בלתי מתפשרת, אשר תעביר לנאשם מסר ברור כי עליו לחדול לחלוטין מהתנהגותו האמורה.

ברוח דברים אלה, נקבע זה עתה על ידי בית המשפט העליון, בעניינם של שני נאשמים בעבירת שוד (אם כי בנסיבות חמורות במקצת מענייננו, בהיבט העבירה שיוחסה והנזק שנגרם):

"בנסיבות אלה, שבהן המערערים שיקפו פעם אחר פעם כי אינם יראים ממורא הדין, וכי עונשים קודמים אינם מונעים מהם לשוב לסורם, יש צורך בענישה מוחשית ומרתיעה כלפיהם." (ע"פ 4650/24 סופיר ואח' נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 27.11.24))

על כן, עם כל ההבנה לנסיבות חייו המורכבות של הנאשם, לנוכח עברו, נראה כי אין מנוס מהטלת עונש מאסר מכביד, בפועל ועל תנאי, והכל מתוך מטרה להרתיע את הנאשם לבל יחזור לסורו. בעניין זה, אדגיש כי הבנה זו חייבת לחלחל לתודעתו של הנאשם, ולהביאו לשינוי משמעותי בהתנהגותו ולשמירת החוק, בין אם יזכה לסיוע מהרשויות ובין אם לאו.

על רקע כלל האמור, לנוכח מהות העבירה העיקרית וחומרתה, הסיכון להישנות התנהגות עבריינית הנלמד מעברו של הנאשם וכן העדר אופק שיקומי ברור, ומאידך גיסא, נסיבותיו האישיות והודאתו באשמה, נראה כי יש להעמיד את עונשו של הנאשם ברף הגבוה של מתחם הענישה שנקבע לעיל, גם אם לא בגובה ביותר. לצד האמור, יש מקום להטיל עליו ענישה צופה פני עתיד משמעותית.

עם זאת, בהתחשב בנסיבותיו של הנאשם ושל אמו, לא מצאתי כי יש מקום להשית עליו קנס. מהטעם האמור, אני אף נמנע מלחייב אותו בפיצוי למתלונן, למרות שבנסיבות אחרות מן הראוי היה להטיל קנס ופיצוי כאמור.

סוף דבר

הנאשם הורשע כאמור בעבירת שוד (בחלופה הקלה יותר) בזמן שהפר הוראה חוקית של בית משפט, ובכך פגע בשורה של ערכים מוגנים הנוגעים לפרט ולכלל. עבירת השוד בה הורשע, גם אם מצויה ברף הנמוך יותר של עבירות מסוג זה, אינה נעדרת חומרה, בשל האלימות שהופעלה, השימוש בחפץ הנחזה להיות סכין, מהות החפץ שנגנב וכן לאור הנזק המעשי ופוטנציאל הנזק האינהרנטי לעבירה. עוד יש להתחשב בעובדה כי הנאשם הוא עבריין מועד, גם אם יש לזקוף התנהגות זו לנסיבותיו האישיות והמשפחתיות, אשר לא היה עד כה בעונשים שהוטלו עליו כדי להביאו לשנות את מסלול חייו ולהפסיק לעבור על החוק ולפגוע בזולתו.

על רקע כלל האמור, ובשים לב להודאת הנאשם באשמה, הנני גוזר עליו את העונשים הבאים:

א. 27 חודשי מאסר לריצוי בפועל, מיום מעצרו בתיק זה 28.03.2024.

ב. 3 חודשי מאסר מתיק ת"פ 10040-01-23 יופעלו במצטבר לעונש מאסר בתיק זה, כך שהנאשם ירצה סה"כ 30 חודשי מאסר בפועל מיום 28.03.2024.

ג. 12 חודשי מאסר מותנים והתנאי הוא כי במשך 3 שנים מיום שחרורו לא יעבור עבירה לפי סעיף 402 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 או כל עבירה שיש בה שליחת יד ברכוש הזולת המלווה באלימות.

ד. 4 חודשי מאסר מותנים והתנאי הוא כי במשך 3 שנים מיום שחרורו לא יעבור עבירה לפי סעיף 287 לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, א' כסלו תשפ"ה, 02 דצמבר 2024, בפומבי ובמעמד הצדדים.